

Politisk program 2021–2025

KUNSTNERPOLITIKK

MEDIEPOLITIKK

SOSIALE OG ØKONOMISKE RETTIGHETER

FORRETNINGSMODELLER

NOR
NOR
NOPA
NOFA
NOFA

Om NOPA

NOPA er en interesseorganisasjon for komponister, tekstforfattere, låtskrivere og musikkprodusenter. Foreningen har over 1 200 medlemmer som skaper musikk på alle språk, i alle sjangre. NOPA arbeider for å fremme norsk skapende tonekunst, styrke faglige fellesskap, skape møteplasser og arbeide for låtskriveres kunstneriske og økonomiske interesser.

Felles for NOPAs medlemmer er at det finnes få, om ingen, ansettelsesforhold for de som skaper musikk og sangtekst. Våre medlemmer skaper sin egen arbeidsplass og mange er selvstendig næringsdrivende eller frilansere. Skal det bli inntekt, er det avgjørende at den norske musikken blir spilt og at vi har forretningsmodeller som genererer inntekt man kan leve av. NOPA har ingen statlig støtte, men er finansiert via vårt eget selskap, TONO.

1 Løft det norske repertoaret

- Vi vil løfte norsk musikk og norskandelen på alle plattformer og arenaer: strømmetjenester, konserter, kringkasting, audiovisuelle produksjoner, i film, spill, podkast, skolen, bakgrunnsmusikk (butikk, kafeer, treningssenter osv.) og i alle offentlige rom.
- Vi skal jobbe for å få statlig støtte til å etablere og drifte et kontor som skal jobbe for å styrke norskandelen av populærmusikk – særlig i strømming, kringkasting og film. Et slags Music Norway for hjemmemarkedet.
- NRK-plakaten sier at «40 pst. av musikken som spilles på NRK P1, P2 og P3 skal være norsk, med vekt på norskspråklig eller norskkomponert musikk» (§34). Vi mener det bør gjelde for samtlige av NRKs radiokanaler.

2 Øk verdien av musikk

- Andelen av NRKs totale omsetning som går til vederlag til komponister og tekstforfattere har sunket i de senere år, til tross for at antall musikkminutter har økt betydelig. Vi vil at minimum 3 % av statens overføringer til NRK skal øremerkes vederlag til opphavere i musikkverk.
- Vi vil innføre krav om at alle som mottar offentlig støtte til framføring av musikk må ha TONO-vederlag med i sine budsjetter. Komponister og tekstforfattere skal ha lønn for arbeidet sitt.
- Vi vil sikre at musikkfestivaler og helårsarrangører får økonomiske forutsetninger som ivaretar mangfold og profesjonalitet blant norske opphavere og utøvere.
- Det må betales vederlag for bruk av musikk og sangtekst i alle seremonier som er tilgjengelige for allmennheten.
- Komponister og tekstforfattere må krediteres på alle plattformer når deres verk blir brukt (strømmetjenester, radio, TV, i kirken, kor, korps, orkestre med mer.)
- Medietilsynets tilskuddsordning til programproduksjoner og utviklingsprosjekter som stimulerer til bruk av norsk musikk må utvides betraktelig og være plattformuavhengig, og gjelde både regionalt og nasjonalt. På denne måten vil Stortingets vedtak om å stimulere til økt bruk av norsk musikk på radio bli fulgt opp i praksis.
- Vi ønsker en insentivordning for kor, korps og ensembler som spiller nykomponert norsk musikk.
- Vi ønsker ny forskning og kunnskap om komponister og tekstforfatteres økonomi og arbeidsvilkår.

3 Oppfølging av rett til rimelig vederlag

- Åndsverkloven må håndheves slik at opphavere blir navngitt når verket gjøres tilgjengelig for allmenheten.
- Vi ønsker en bevisstgjøring rundt retten til rimelig vederlag, og at bestemmelsen blir etterfulgt.
- EUs opphavsrettsdirektiv må implementeres i norsk lov. Det vil bidra til å lukke det enorme verdigapet, slik at de som skaper innhold også får ta del i verdiene og gevinsten som skapes gjennom plattformtjenestene.
- Vi ønsker en brukersentrert (også kalt user centric) betalingsmodell i strømmetjenester. Det vil forebygge manipulasjon, «fake streams» og «fake artists».
- Ulovlig bruk av opphavsrettbeskyttet materiale på nett må hindres.
- Bruk av musikk og sangtekst i skolen skal betales for. I åndsverkloven gir klasseromsdoktrinen adgang til fri bruk av verk i undervisning fordi klasserommet blir ansett som å være en privat arena. NOPA ber Stortinget følge opp sitt anmodningsvedtak om å se på dagens tolkning, og se om denne utvikler seg slik at den skader rettighetshavernes interesser.

4 Bedre arbeidsvilkår

INFORMASJON OG SERVICE

- Vi ønsker at NAV etablerer en service- og informasjonsenhet som spesialiserer seg på sosiale rettigheter for selvstendig næringsdrivende og frilansere.

PENSJON

- Vi ønsker en egen pensjonskonto, hos selvvalgt leverandør, hvor man kan samle alle ulike typer pensjon fra alle ulike tilknytningsformer. Man må sikres tjenestepensjonsrettigheter på den inntekten man faktisk har, deriblant statens arbeidsstipend.
- Frilansere og selvstendig næringsdrivende må sikres pensjon fra første dag og første krone.
- Det må tilrettelegges for at man kan spare til pensjon selv, uten at det går utover andre avgjørende ytelser. Derfor må ordningen med individuell pensjonssparing (IPS) tilrettelegges på en slik måte at den også er gunstig for lavinntektsgrupper.

SYKELØNN OG TRYGD

- Vi skal jobbe for retten til 100 % dekning av sykepenger fra 17. dag for selvstendig næringsdrivende.
- Vi vil ha lik opptjening av trygderettigheter og pensjon, uavhengig av om man er arbeidstaker, frilanser eller selvstendig næringsdrivende.

FORSIKRING

- Vi ønsker en subsidiert tilleggsforsikring i folketrygden for frilansere og selvstendig næringsdrivende. Dagens ordning er selvfinansierende og så dyr at få bruker den. Og jo færre som tegner forsikring, jo dyrere blir den.
- Vi vil stoppe diskrimineringen av frilansere som også har næringsinntekt. De må i dag tegne forsikring som næringsdrivende for hele sitt virke, og forsikringen for selvstendig næringsdrivende er betraktelig dyrere enn for frilansere.

BEDRE RAMMEVILKÅR FOR SELVSTENDIG NÆRINGSDRIVENDE

- Vi ønsker innføring av minstefradrag for enkeltpersonforetak. Dagens ordning gir skattemessig ulempe hvis de fradragsberettigede kostnadene er lavere enn minstefradraget. Et minstefradrag vil ikke komme til fratrukk i pensjonsgivende inntekt, og gir derfor en pensjonsfordel framfor fradrag av kostnader.
- Vi ønsker at selvstendig næringsdrivende skal få betaling og rettigheter som lønnstakere når arbeidssituasjonen tilsier det.

STIPENDER

- Vi vil se opprettelsen av minst ti statlige arbeidsstipend til tekstforfattere, og 25 stipend til populærkomponister generelt.
- Vi mener at kunstnerorganisasjonene skal beholde oppnevningsretten til statens stipendkomiteer og fagfellevurdering av kunstnerisk kvalitet.
- Vi ønsker en årlig regulering av Statens kunstnerstipend tilsvarende gjennomsnittlig lønnsvekst i offentlig sektor.

BOLIGLÅN

- Som selvstendig næringsdrivende og frilanser uten fast inntekt opplever mange at døra til boliglån er stengt. Vi ønsker derfor at selvstendig næringsdrivende og frilansere gis mulighet til boliglån gjennom Husbanken.

5 Skole og utdanning

- Alle barn bør få oppleve og bruke egen skaperkraft knyttet til musikk og tekst, i henhold til FNs bærekraftsmål pkt. 4.7*.
- Kunnskap om opphavsrett må bli en naturlig del av undervisningen i skolen, i musikklivet og der musikk skapes og brukes.
- Vi vil arbeide for at bruk av sangtekst og musikk skapt av et mangfold av norske opphavere må inn i læreplanen.
- Det må satses på sang i lærerutdanningen og sang må brukes aktivt som et pedagogisk virkemiddel i undervisning i alle deler av utdanningsløpet for barn og unge.
- Vi ønsker en etablering av Musikkbruket, etter modell av Scenekunstbruket, for å kvalitetssikre konsertproduksjoner for barn og unge i skolen. NOPA støtter etablering av et DKS Norge. Skoleelever bør få oppleve minst to konserter per år.

*

FNS BÆREKRAFTMÅL PKT. 4.7

Innen 2030 sikre at alle elever og studenter tilegner seg den kompetanse som er nødvendig for å fremme bærekraftig utvikling, blant annet gjennom utdanning for bærekraftig utvikling og livsstil, menneskerettigheter, likestilling, fremme av en freds- og en ikkevoldskultur, globalt borgerskap og verdsetting av kulturelt mangfold og kulturens bidrag til bærekraftig utvikling.

6 Mangfold og likestilling

- Vi vil ha kartlegging av mangfoldskompetanse* i styrer i musikkfeltet for å fremme en mer mangfoldig styresammensetning.
- Vi vil sikre at Balansekunst kan forbli en varig ressurs for et bredt kulturfelt, og fortsette å fremme likestilling, forebygge seksuell trakassering og skape et mer inkluderende og mangfoldig kulturliv.
- Vi ønsker at det arbeides for lik tilgang til støtteordninger til skapere av musikk og tekst uavhengig av sjanger, kjønn, etnisitet, geografi, alder og sosiale forhold.
- Vi ønsker relevant statistikk og analyse av representasjon og mangfold i kulturlivet.

*

MANGFOLDSKOMPETANSE

Mangfoldskompetanse er kompetanse innen ledelse for å utnytte forskjeller og likheter mellom mennesker. Med mangfold mener vi sammensetning av forskjeller i og mellom mennesker. (NS 11201:2018 Ledelsessystem for mangfold)

- Løft det norske repertoaret
- Øk verdien av musikk
- Oppfølging av rett til rimelig vederlag
- Bedre ramme- og arbeidsvilkår
- Skole og utdanning
- Mangfold og likestilling

NOPA

Norsk forening
for komponister
og tekstforfattere

nopa.no